

Vesterhavet. Det er et Forslag, jeg ikke tør udtale mig om, dertil har jeg ikke tilstrækkelig Indsigt i de paagældende Forhold. Jeg skal kun nævne, at Forslaget er fremsat. De Tanker, der ere nedlagte deri, vil Udvalget vel ogsaa tage Hensyn til i sine Overvejelser.

K. M. Klausen: Gennemskæringen ved Hvide Sande eller, som det maaske snarere burde kaldes: Ulykke Sande har vist sig at være et voveligt og letsindigt Forsøg. Forslaget kom frem i Rigsdagssamlingen 1906—07. Den Gang ønskede man at faa en Gennemgravning noget sydligere, ved Skodbjerge, og forlangte dertil en Bevilling paa 217,000 Kr. Dette Forslag blev ikke gennemført. Men Aaret efter blev Forslaget om Hvide Sande Gennemskæringen gennemført, og det var 90,000 Kr. billigere. Jeg skal tillade mig at gøre opmærksom paa, at vi Socialdemokrater paa ethvert Punkt have modarbejdet disse Forslag. Vi have advaret mod at gaa til denne letsindige Gennemskæring, vi have stemt imod Forslagene og gjort, hvad vi kunde, for at forhindre dem. Vi have derfor fra vor Side intet Ansvar for, hvad der er sket derovre, eller for de store Summer, som ere bortkastede, eller for de store Summer, der er al Grund til at antage yderligere ville blive brugte derovre. Det er ikke alene Socialdemokraterne, som have advaret herimod, men ogsaa mange andre. En Række sagkyndige har bestemt fraraadet at gøre dette Forsøg. I Dagblade og Tidsskrifter har man fraraadet det. Befolkningen derovre har fremsat meget alvorlige Indsigelser mod at gøre det Forsøg ved Hvide Sande. Der er ogsaa Medlemmer af dette Ting foruden Socialdemokraterne, der stærkt have talt derimod. Jeg skal saaledes nævne det ærede Medlem fra Varde (S. Sørensen), der staar som en naturlig Talsmand og Repræsentant for den Befolkning, der har været mest truet af denne Gennemskæring. Jeg skal ligeledes henvise til en Tale, som vor afdøde Kollega, Niels Andersen, holdt her den 23. Januar 1907, hvor han skildrer, hvad man kan vente sig af en saadan Gennemskæring. Han har med uhyggelig Sikkerhed forudsagt, hvad der vilde ske. Men alle disse advarende Røster vilde man den Gang ikke lytte til. Der stod stærke Kræfter bag dette Forslag, og det lykkedes disse stærke Kræfter at faa det gennemført. Blandt dem, der gik letsindigt til Værks ved denne Lejlighed, var ogsaa den ærede Ordfører for Venstre (P. Th.

Nielsen). Den ærede Ordfører udtalte, da vi behandlede denne Sag: „Frygten for Oversvømmelser er i høj Grad overdreven“. Og den ærede Ordfører henviste til, at Finansudvalget havde været paa Rejse derover, havde set paa Forholdene ved Skodbjerge og Hvide Sande, og der havde den ærede Ordfører faaet bekræftet, at Frygten for Oversvømmelser var i høj Grad overdreven. Men Sagen er den, at de to Gange, Finansudvalget har været derovre for at bese Forholdene paa Stedet, har Vesterhavet ligget roligt. Men man kan ikke slutte fra Vesterhavet, naar det ligger roligt, til Vesterhavet, naar det rejser sig i al sin Vælde. Naar det rejser sig med Højvande paa 7—8, ja op til 11 Fod, og der staar en orkanagtig Storm fra Havet ind mod Land, saa ere Forholdene ganske anderledes; saa kan man sikkert langt bedre danne sig et Skøn over Forholdene. En af de stedlige Repræsentanter derovre fra, det ærede Medlem fra Skern (Ovesen), udtalte sig ogsaa til Gunst for denne Gennemskæring ved Hvide Sande og sagde om Oversvømmelserne følgende: „Hvis der skal være Tale om Oversvømmelser, er det Fjordoversvømmelser og ikke Havoversvømmelser. Det er saa længe siden, vi have haft disse sidste, at ingen kan mindes det“. Det er rigtigt. Det er længe siden, der har været Havoversvømmelser, fordi Vesterhavet har været saa skikkeligt at bygge en Vold op mod sin egen Magt. Der har været de Tider, da Ringkøbing Fjord — det ligger langt tilbage — var en aaben Havbugt, hvorigennem Havet i sin fulde Vælde kunde staa ind over de tilgrænsende Landsdele, men Vesterhavet har bygget Holmslands Klit op og har derved altsaa bygget en Vold mod sig selv, og saa synes jeg, at det er farligt at begynde at røre derved.

Det er farligt at eksperimentere med Vesterhavet; det have vi nu faaet Erfaring for. Vi skulde ikke have gjort det, men nu er det sket, og nu nytter det naturligvis ikke, at vi staa og strides om Fortiden. Nu maa man se paa Tingene, som de virkelig foreligge. Nu er det nødvendigt at træffe Foranstaltninger til at forebygge Ulykker, som muligvis ellers kunne indtræffe. Den ærede Ordfører for Regeringspartiet (P. Th. Nielsen) nævnedes, hvorledes Kanalen har udvidet sig i den Tid, den har bestaaet, saa den fra en Bredde af 26 Meter er vokset til en Bredde af 300 Meter, hvorledes den, den Gang den blev gravet, havde et vand-